

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Ipreensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. I. Jansenianæ periodi hujus fundamentum panditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

CAPUT V.

*De secunda parte primæ Propositionis
Jansenianæ : deest quoque gratia,
quâ possibilia fiant.*

SECTIO PRIMA.

*Jansenianæ periodi hujus fundamen-
tum p[re]adit[ur].*

Cornelius Jansenius non dumtaxat p[er]git temerario illo ac Patribus inviso termino uti , & non posse cum impossibili , nec quicquam obluctante Augustino , convertere , & quod hic de injustis est veritus , Jansenius de justis , quidem conantibus & volentibus juxta præsen- tes , quas habent vires , continenter afferere ; sed insuper impossibilitatis prætentæ causas edif- ferit sequentes . Ex eo quod vires voluntatis infirmæ sint , propter concupiscentiam à con- trario bono retrahentem , cuius remissu fit , ut vires voluntatis diffrahantur , atque ita homo non plenè velit , non integrè velit , non totâ voluntate velit . Talem autem voluntatem non esse idoneam , ut superet alteram vetustate ro- boratam , quia per illam nondum potest homo tantum velle , quantum sufficit , ut volendo fa- ciat : poterit autem cum magnam habuerit & robustam .

L.2. de pec.
merit. c.4. Hoc confirmat ex S. Augustino dicente nos orare : ut si forte tentari experimus à concupiscen- tia nostrâ , adjutorio ejus non deseramus , ut in eo pos-

DE PROPOSITIONE I. 149

possimus vincere, ne abstrahamur illecti. Exinde concludit hoc ipso clarissimâ voce nos profitèri, deesse nobis sufficientem ad illa præcepta adimplenda potestatem. Nempe Augustini verba complexus iterum adversus Augustini nititur sensum & voluntatem. Quasi illud nondum perfectè velle & plenè velle faciat hominis *impossibile* voluntati, licet alienas, seu Dei vires, in subsidium advocaverit.

Idemne est: imperfecta voluntas non potest magnos Concupiscentiæ assultus vincere, & homo hâc voluntate licet parvâ & imbecilli præventus non potest superare, cum in proclivi sit Potentiorum à potentibus in subsidium advari?

Quasi vir justus voto continentiae obstrictus & gravi Concupiscentiæ luctamine arietatus dicendus sit (quia hic & nunc integros & validos non habet ad resistendum, triumphandum lacertos:) ita imbecillis dici debet, ut votum sit *observatu impossibile*, etiam cum Dominum adit & deprecatur, sine quo continens esse non potest.

Item quasi impossibile dicendum sit obstricto ad Eleemosynas, ad restitutionem &c. Cui hic & nunc non sunt præstò pecuniæ, etiam tunc cum eas ab aliorum misericordiâ & munificentiâ petere & obtinere possit.

Esto igitur voluntas esset parva & invalida ad faciendum grande mandatum; ideo hanc voluntatem habenti, & pleniorem indepisci valenti impossibile dici, sanus sensus admittet quod alieno præsidio non modò potest, adactâ voluntate, observari, sed & reipsâ seu cum effetu observatur saltem ab his qui tantum petunt & eô modò petunt, quomodò res necessaria petenda est?

K 3

Sed

150 LIBER PRIMUS

Sed hanc orandi facultatem pro acquirendis
ulterioribus viribus voluntatis sibi objiciendam
præsagus Jansenius, alteram impossibilitatis
causam subjicit his verbis.

L.3 de Gras.
Christi c.13.
pag. 335.

Quintum itaque ex eodem principio consecutarium
est, plurimis non dari istam faciendi præcepti possibi-
litatem, quæ precibus implorari solet. Quod ex tri-
bus capitibus indubitatum est. Primo quidem quia
multi fideles non convertuntur ad invocandam gra-
tiam è quâ sola vires illæ voluntatis nasci possent...
secundo quia non omnes etiam qui petunt à Deo vi-
res illas magnas præcepta faciendi & cupiditatem
superandi impetrant, id quid petunt... rationem
dat: non enim quodlibet quælibet impetrat oratio,
sed fervens, sed immobilis, perseverans. Quod
probat ex verbis Augustini: utique his omnibus,
qui sic petunt, & tantum petunt, quomodo & quan-
tum res tanta petenda est.

Denat. &
Grat. c.17.

Ex eo vero quod justi vel non orent, vel non
tantum quantum necesse est ut vires integras
robustasque contra inimicas cupiditates obtinê-
re mereantur, concludit: Deum diu sèpè illam
gratiam differre partim ut gratiæ necessitas
magis ipsâ subtractione commendetur, partim ut
homo sibi innotescat, & videat quibus viribus
polleat.

L. de Don.
Pers. c. 23.
pag. 336.

Ut vero ostendat, mirum non esse quod ho-
mines justi optatas vires non obtineant, imò,
quod non usque adeò orent, ut obtineant, fun-
damenti loco ponit: Utriusque vero radicis assi-
gnata causa est, quia & orare Deum gratiæ spiritu-
lis est, ut Ambrosius ait, &, ut Augustinus: Et
hoc ipsum est donum Dei, ut veraci corde & spiritu-
liter clamemus ad Deum.

Ex quo efficitur, ut & istam gratiam orandi seu
postulandi vires voluntatis Deus cui voluerit, &
quantum voluerit, largiatur ... Quâ de causa,
nec

DE PROPOSITIONE I. 151

nec orare delectat , aut lubet , nisi Deus ut lubeat , inspiraverit , & quando jam lubet , non semper tanto ardore lubet , quanto necessarius est , ut sic petamus , &c. . . Cum ergo plurimi non petant pag. 337. gratiam illam quā possint ac sufficientia p̄cepta facere , vel non ita petant &c. concludit : apertissimum esse : fidelibus multis deesse illam sufficientem gratiam , & consequenter illam perpetuam , quād quidam p̄dicanter faciendi p̄cepti potestatem . . . Et hinc promanat Janseniana ista p̄ceptorum in justis conantibus volentibusque asserta impossibilitas.

Ex his enitescit , de mente Jansenii circa P̄ceptorum aliquorum quoad justos conantes & volentes impossibilitatem ambigendum non esse si de verbis loquamur , quæ & defensoribus ejus æquo duriora visa sunt . Quod si impossibilitatem non aliam obtendisset , quam illam imponentiam , quā fit , ut justi , etiam citra culpam , & operandi & orandi facultate pro Dei beneplacito orbari possent & reip̄sa orbentur , nec in hoc Augustinum cum Ecclesia concinentem audiet , sed reclamantem potius ac reboantem , ut si justus facere non possit , quod iussum est , citra culpam tamen non amittat , sicut nec omnem agendi , ita nec petendi facultatem . Sed hoc superest ut probemus .

K 4

SEC-